

UNIVERSITEIT VAN JOHANNESBURG

NOVEMBER-EKSAMEN 2018

KURSUS:	AFRIKAANS: 1B	TYD:	3 UUR
VAKKODE:	AFR1BB1 / AFR1B21	PUNTE:	200
DATUM:	15 NOVEMBER 2019		
EKSAMINATORE:	Dr. K. De Wet Prof. M. Pienaar		

Hierdie vraestel bestaan uit **DRIE** bladsye.

AFDELING A : LETTERKUNDE**Deel 1: Poësie [50]**

Beantwoord die volgende vraag.

Onthou om deurgaans die stellings en waarnemings wat u maak, met voorbeelde uit relevante tekste te motiveer en te illustreer.

Skoon kopie van primêre tekste is toelaatbaar.

VRAAG 1 (50)

Kies enige EEN van die onderstaande onderwerpe aan die hand waarvan u hierdie jaar eietydse poësie bestudeer het, en skryf 'n goed gestruktureerde, logiese opstel waarin u die volgende doen:

- Die onderwerp bekendstel (verduidelikende definisie en omskrywing), (10)
- voorbeelde uit die eietydse Afrikaanse digkuns (gedigte, digters, bundels, byvoorbeeld) identifiseer ter toeligting van die onderwerp en die konteks daarvan, (10) en
- ('n) enkel(e) gedig kies en analyseer as voorbeeld van die onderwerp wat u gekies het. (30)

Onderwerpe: (Onthou: KIES EEN)

- Omgewingspoësie

- Beeldgedigte
- *Ars poetica*

TOTAAL AFD 1: (50)

AFDELING 1: LETTERKUNDE

Deel 2: Prosa [50]

Kies slegs EEN van die voorgeskrewe romans om die volgende vraag te beantwoord. Onthou om deurgaans die stellings en waarnemings wat u maak, met voorbeelde uit relevante tekste te motiveer en te illustreer.

VRAAG 1 (50)

Kies *een* van die romans wat u bestudeer het en bespreek die hoofkarakter en die verhaallyn(e) daarin *as voorbeeld* van die **grootwordroman**.

- Maak seker dat u antwoord die onderskeidende kenmerke van beskouings oor die *Bildungsroman* bevat en dat u stellings met voorbeelde uit die gekose teks ondersteun word.
- U mag ook na ander romans verwys – ter illustrasie van u sienings oor die soort roman, of as vergelykingsmateriaal ten opsigte van die roman wat u gekies het.

TOTAAL LETTERKUNDE [100]

AFDELING B: TAALKUNDE

Deel 1: Semantiek [50]

1. Skryf kort aantekeninge oor die Sapir-Whorf-hipotese met verwysing na kleurterminologie. (6)
2. Gee 'n kort omskrywing van prototipeteorie en lig u antwoord toe met voorbeelde. (4)
3. Noem die 6 mees algemene kenmerke van betekenis en gee voorbeelde. (12)

4. Omskryf die term *semantiese teëstelling* en wys ook om die verskynsel van komplimentêre teenoorgesteldes, gradeerbare antonieme en omkeerbare teenoorgesteldes. Gee deurgaans voorbeelde. (14)
5. Skryf kort aantekeninge oor die raakpunte van die semantiek met ander dissiplines in die taalkunde en staaf u antwoord met voorbeelde. (12)
6. Beantwoord **een** van die volgende vrae: (4)
 - 6.1 Omskryf die term *leksikologie* en lig u antwoord toe met 'n voorbeeld.
 - 6.2 Omskryf die term *leksikografie* en lig u antwoord toemet 'n voorbeeld.
7. Gebruik die woord *pen* as vertrekpunt vir 'n bespreking oor leksikale ambivalensie. (8)

Totaal: 50

AFDELING B: TAALKUNDE	
Deel 2:	Variasietaalkunde (50)

Beantwoord enige **twee** van die volgende vrae:

1. Skryf 'n opstel oor variëteite in Afrikaans met spesifieke verwysing na *Kaapse Afrikaans*.
2. Skryf 'n opstel oor *geslag as veranderlike* in sosiolinguistiese ondersoeke.
3. Skryf 'n opstel oor *ouderdom as veranderlike* met verwysing na *Van der Merwe-Afrikaans* enersyds en *Tienertaal* andersyds.
4. Skryf 'n opstel oor die *taal van subkulture* met verwysing na *bendetaal*, *tsotsitaal*, *Faaitaal*, *Scamto* en *Tienertaal*.
5. Skryf 'n opstel oor *hoflikheid as veranderlike* in gesprekke.

Totaal:(2 x 25 = 50)

TOTAAL TAALKUNDE [100]
